

Bild 1

Bild 2

Vinterkräksjuka

- Den vanligaste orsaken till vinterkräksjuka är calicivirus. I gruppen calicivirus ingår även noro- och sapovirus.
- Rotavirus är också ett virus som kan orsaka magsjuka.
- Viruset utsöndras via kräkningar och avföring.
- Det är vanligast under vinterhalvåret, men kan förekomma året runt.

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2020

Magsjuka med stor spridning orsakas vanligen av virus och skapar varje år stora problem.

Calici är samlingsnamnet för flera så kallade humana virus. Calicivirus finns i hela världen och kan drabba alla åldersgrupper.

Rotavirus drabbar i första hand barn.

Bild 3

Hur smittar det?

- Indirekt kontaktsmitta är vanligast inom vård och omsorg, tex förorenade händer eller föremål.
- Även droppsmitta, framförallt i samband med kräkningar.
- För att vi ska bli smittade måste vi få in det via munnen.

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2020

Det kan även smitta via dricksvatten eller grönsaker som förorenats med avloppsvatten.

Livsmedel smittar endast om det hanterats eller förorenats av en person med smittan eller förorenat vatten.

Bild 4

Varför är det så smittsamt?

- Viruset finns i stora mängder i avföringen och i kräkningen.
- Viruset är svårt att avdöda.
- Viruset överlever länge i miljön (dagar till veckor).
- Kort inkubationstid: 12-48 h.

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2020

Viruset saknar hölje och är då svårare att avdöda, därför kan de leva kvar länge i miljön.

Våra vårdtagare är ofta gamla med nedsatt motstånd för sjukdomar och smittor.

Bild 5

Symtom

- Diarré
- Häftiga kräkningar
- Magont, muskelvärk och feber förekommer också
- Symtomen varar normalt 1-3 dygn

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2020

Bild 6

När är det ett utbrott?

- När 2-3 vårdtagare eller personal insjuknar med diarré och häftig kräkning
- Tänk på att kräkning och diarré inte alltid är vinterkräksjuka

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2020

När 2–3 personer insjuknar ska misstanke om utbrott alltid väckas.

När fler personer insjuknar samtidigt kan matförgiftning inte uteslutas.

Bild 7

Hur ska vi förhindra utbrott?

- Säkra rutiner:
 - ☞ god följsamhet till basala hygienrutiner
 - ☞ goda [städrutiner](#)
 - ☞ god livsmedelshygien
- Var uppmärksam på misstänkta fall
- Personal som får symtom går genast hem. Åter till arbetet tidigast efter 48 h symtomfrihet!

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2020

Goda städrutiner – städa från rent till smutsigt, viktigt att bearbeta ytan ordentligt. Läs rutinen: **”Städning”** som är en regional rekommendation för kommunal vård och omsorg (klicka på länken i bild 7).
Viktigt med slutstädning efter magsjuka!

Bild 8

Hur ska vi förhindra utbrott? forts.

- Vårdtagare med symtom vårdas på enkelrum med egen toalett. Instruera vårdtagarna i god handhygien, hjälp till vb.
- Avdela personal som vårdar vårdtagare med symtom, detta gäller dygnet runt.
- Avdela personal som sköter mathantering.
- Avbryt all bufféserving. Gäller både vårdtagare och personal.

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2021

Även symtomfria vårdtagare bör uppmanas till god handhygien.

Personal som vårdar vårdtagare med symtom skall inte hantera mat (endast sin egen).

Informera icke avdelningsbunden personal om pågående smitta (tex vikarier, städpersonal, vaktmästare) samt besökare.

Bild 9

Uppdatera dig genom rutin och checklista:

- [Tarmsmitta](#)
- [Åtgärdslista vid vinterkräksjuka - SÄBO och korttidsenhet](#)
- [Åtgärdslista vid vinterkräksjuka – hemsjukvård och hemtjänst](#)

Du hittar dem på Vårdhygiens hemsida för kommunal vård och omsorg:
[Vårdhygien - Södra Älvsborgs Sjukhus](#)

Vårdhygien Södra Älvsborg, 2021

The screenshot shows a webpage with a header 'Kommunal vård och omsorg' and a sub-header 'Vårdhygien rutiner'. Below the header, there is a list of documents: 'Tarm- och besöksrutiner smitta', 'Städning', 'Åtgärdslista vid vinterkräksjuka - SÄBO och korttidsenhet', 'Åtgärdslista vid vinterkräksjuka - hemsjukvård och hemtjänst', and 'Sjukhuset Södra Älvsborg'. There is also a small image of a person wearing gloves.

Förbered er genom att läsa riktlinjerna, helst innan vinterkräksjukan kommer.

Ju tidigare vi vidtar åtgärder desto mindre risk att vi får ett utbrott med allt vad det innebär.

Bild 10

Ni når Vårdhygien på detta
telefonnummer måndag till fredag
kl. 8-15

Ni kan även mejla frågor eller
funderingar till:

sas.vardhygien@vgregion.se